

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1557

Vragen van het lid **Paternotte** (D66) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de doelgerichte aanvallen door Israël op journalisten* (ingezonden 20 maart 2024).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 19 april 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het NRC artikel «TNO: Israël schoot in Libanon «waarschijnlijk» ook met machinegeweren op journalisten»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Bent u op de hoogte van het drama dat zich afspeelde op 13 oktober jongstleden, waarbij het Israëlische leger twee granaten afvuurde op een duidelijk geïdentificeerde groep journalisten in Zuid-Libanon, met als gevolg de directe dood van de 37-jarige Reuters-journalist Abdallah?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Wat is uw reactie op de beschuldigingen van *Human Rights Watch* en hoogleraar Internationaal Humanitair Recht Jessica Dorsey, die Israël beschuldigen van opzettelijke aanvallen op journalisten, en deze daden als oorlogsmisdaden bestempelen?^{2, 3}

¹ NRC, 7 maart 2024, «TNO: Israël schoot in Libanon «waarschijnlijk» ook met machinegeweren op journalisten» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2024/03/07/tno-israel-schoot-in-libanon-waarschijnlijk-ook-met-machinegeweren-op-journalisten-a4192365>)

² Human Rights Watch, 7 december 2023 «Israel: Strikes on Journalists in Lebanon Apparently Deliberate» (<https://www.hrw.org/news/2023/12/07/israel-strikes-journalists-lebanon-apparently-deliberate>)

Antwoord 3

Ieder land is gehouden zijn verplichtingen onder het internationaal recht na te komen. Het kabinet neemt de uitspraken van verschillende hoge VN-vertegenwoordigers, gerenommeerde internationale non-gouvernementele organisaties en academici over de vraag of het humanitair oorlogsrecht wordt nageleefd uiterst serieus. Gedegen en onafhankelijk onderzoek zal nodig zijn om de relevante feiten boven water te krijgen. Het is in eerste instantie aan partijen zelf om onderzoek te doen naar vermeende schendingen van het humanitair oorlogsrecht.

Vraag 4

Bent u bereid op te roepen tot onafhankelijk, effectief en grondig onderzoek naar de reeds bekende gevallen van doelgerichte aanvallen op journalisten door autoriteiten ter plekke, waaronder Hamza al-Dahdouh, Mustafa Thuraya en Issam Abdallah, conform Nederlandse inzet op het tegengaan van straffeloosheid van moorden op journalisten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Het kabinet onderschrijft het belang van onafhankelijk onderzoek naar vermeende schendingen van het humanitair oorlogsrecht. Nederland steunt programma's van UNESCO op de veiligheid van journalisten, waaronder het monitoren en rapporteren over journalisten die zijn omgekomen bij het uitoefenen van hun beroep. Daarbij worden overheden jaarlijks verzocht informatie aan te leveren over de status van juridische procedures van onopgeloste zaken. Daarnaast onderzoekt het kabinet de mogelijkheden om dit onderwerp onder de aandacht te brengen in internationale fora, zoals de Media Freedom Coalition en de VN mensenrechtenraad. Ook doet het Internationaal Strafhof onderzoek naar de gebeurtenissen op en na 7 oktober jl., waarbij Nederland EUR 3 miljoen ter beschikking heeft gesteld voor de algemene onderzoekscapaciteiten van het Internationaal Strafhof. Ook heeft Nederland USD 1 miljoen ter beschikking gesteld aan het VN-mensenrechtenkantoor in de Palestijnse Gebieden voor hun monitoringstaken.

Vraag 5

Hoe reageert u op het verontrustende feit dat journalisten in Gaza volgens het Palestijnse Journalisten Syndicaat vijf tot tien keer meer kans hebben om vermoord te worden dan de gemiddelde burger?⁴

Antwoord 5

Dit zijn ernstige berichten. Journalisten moeten hun werk vrij en veilig kunnen uitvoeren.

Vraag 6

Erkent u het belang van journalisten bij het documenteren van oorlogsmisdaden en het verstrekken van betrouwbaar nieuws om desinformatie tegen te gaan, evenals het feit dat zonder onafhankelijke journalistiek cruciale informatie wordt onthouden aan burgers in Gaza, zoals evacuieroutes en doelwitten van bombardementen?⁵

Antwoord 6

Het kabinet erkent het belang van journalisten voor de toegang tot betrouwbare en onafhankelijke informatie, zeker in conflictsituaties. De VN-Speciaal Rapporteur voor vrijheid van meningsuiting karakteriseert toegang tot

---

³ Reuters, 7 december 2023, «Israeli tank fire killed Reuters journalist Issam Abdallah in Lebanon» (<https://www.reuters.com/graphics/ISRAEL-LEBANON/JOURNALIST/akveabxrzvr/>)

⁴ Het Parool, 22 februari 2024, «Opinie: «Nederland moet zich harder uitspreken voor de bescherming van journalisten in Gaza»» (<https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-nederland-moet-zich-harder-uitspreken-voor-de-bescherming-van-journalisten-in-gaza~ba27926b/>)

⁵ Het Parool, 22 februari 2024, «Opinie: «Nederland moet zich harder uitspreken voor de bescherming van journalisten in Gaza»» (<https://www.parool.nl/columns-opinie/opinie-nederland-moet-zich-harder-uitspreken-voor-de-bescherming-van-journalisten-in-gaza~ba27926b/>)

informatie in conflictsituaties dan ook als een «survival right», waarvan het leven en de veiligheid van mensen in conflictsituaties afhangen.

Vraag 7

Welke stappen heeft het kabinet ondernomen om journalisten en mediawerkers in Gaza en in de bredere omgeving die verslag doen van het conflict te beschermen? Welke mogelijkheden ziet u om deze inzet te intensiveren en bent u bereid om dit te doen?

Antwoord 7

Nederland steunt het werk van Free Press Unlimited en Reporters Without Borders vanuit het *Safety for Voices*-subsidiekader. Deze organisaties bieden fysieke, juridische, digitale, financiële en psychosociale hulp aan journalisten in nood. Binnen beperkte mogelijkheden hebben beide organisaties lokale partners ondersteund om journalisten in Gaza te voorzien van communicatie-apparatuur, humanitaire goederen, en plekken met internet om van daaruit te kunnen werken. Daarnaast steunt Nederland programma's van UNESCO ten aanzien van de veiligheid van journalisten, waaronder journalisten die werkzaam zijn in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever. Toegang tot Gaza is echter zeer beperkt, en daarmee ook de mogelijkheden voor meer inzet. Nederland blijft ook in het diplomatieke verkeer het belang van vrije media en bescherming van journalisten onderstrepen.

Vraag 8

Deelt u de mening dat het consequent weigeren van toegang voor buitenlandse journalisten tot de Gazastrook een bedreiging vormt voor betrouwbare en onafhankelijke informatie?

Antwoord 8

Zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 9

Zo ja, bent u bereid om, samen met uw collega's in de Media Freedom Coalition, Israël op te roepen om buitenlandse journalisten toegang te verlenen tot Gaza? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Onder Nederlands co-voorzitterschap en op Nederlands initiatief heeft de Media Freedom Coalition in een verklaring zorgen geuit over de veiligheid van journalisten en de consequenties voor de toegang tot informatie van dit conflict en andere conflictsituaties.⁶ De Media Freedom Coalition onder Duits en Ests voorzitterschap bekijkt momenteel de mogelijkheden voor andere gezamenlijke acties.

Vraag 10

Deelt u de mening dat het Kabinet zich moet uitspreken over het ongekende aantal vermoorde journalisten in Gaza, in lijn met de internationale voortrekkersrol die Nederland de afgelopen jaren op zich heeft genomen als covoorzitter van de Media Freedom Coalition?

Antwoord 10

Nederland heeft zich in eerdergenoemde verklaring samen met 23 andere leden van de Media Freedom Coalition uitgesproken over het aantal omgekomen journalisten gedurende het conflict tussen Israël en Hamas.

⁶ <https://mediafreedomcoalition.org/statements/joint-statement/2023/journalists-in-conflict/>